

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 142 20-26 Mart 2023

Derleyenler: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS, Arş. Gör. Hakan DURLU, Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

---

1. BORRELL'DEN İNSANİ YARDIMLAR VE GÜNCEL GELİŞMELERE İLİŞKİN AÇIKLAMA

AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Avrupa İnsani Yardım Forumu sonrasında insani yardımlar ve güncel gelişmelere ilişkin bir açıklamada bulundu. Küresel ölçekte 350 milyon insanın yardıma muhtaç olduğuna dikkat çeken Yüksek Temsilci, bu kapsamda AB'nin insani yardım sağlayan en önemli aktörlerden biri olduğunu belirtti. Rusya'nın Ukrayna'ya baŐlattıđı savaş ile birlikte dünyadaki insani durumun son derece tehlikeli hale geldiğini ifade eden Yüksek Temsilci, bu savaŐın enerji ve gıda fiyatları açasından Çok dalgalanmalara neden olduğunu ileri sürdü. Bu kapsamda diplomatik giriŐimleri ve çabaları nedeniyle kolaylaŐtırıcı bir rol üstlenen Türkiye ve BM'ye teŐekkür eden Yüksek Temsilci, Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Başkan Putin ile ilgili kararı sonrasında tutuklanması gerektiğini sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 20 Mart 2023

European External Action Service, (20.03.2023) "Foreign Affairs Council: Press remarks by High Representative Josep Borrell upon arrival". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/foreign-affairs-council-press-remarks-high-representative-josep-borrell-upon-arrival-7_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

2. AB, IRAK İLE İŞ BİRLİĞİNE DEVAM EDECEK

AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, AB-İrak Ortaklık ve İŐbirliđi AnlaŐması ve güncel gelişmelere ilişkin bir açıklamada bulundu. Brüksel'de gerçekteŐen toplantının verimli geçtiğine dikkat çeken Yüksek Temsilci, AB ve Irak arasında

mevcut iş birliğinin derinleştirilmesi gerektiğini belirtti. Bu kapsamda AB'nin ticaret, göç, demokrasi, insan hakları ve enerji alanlarında Irak ile iş birliğine devam edeceğini ifade eden Yüksek Temsilci, Irak'ın AB için önemli bir stratejik ortak olduğuna dikkat çekti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 20 Mart 2023

European External Action Service, (20.03.2023) "Iraq: EU press statement after the Cooperation Council". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/iraq-eu-press-statement-after-cooperation-council_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

3. AB, FİLİSTİN VE İSRAİL ARASINDA DEVAM EDEN DİYALOG SÜRECİNDEN MEMNUN

Avrupa Dış Eylem Servisi Sözcüsü Peter Stano, Şarm El-Şeyh'te Mısırlı, Ürdünlü, İsraili, Filistinli ve ABD'li üst düzey yetkililerin bir araya gelmesine ilişkin bir açıklamada bulundu. AB'nin toplantının sonucundan memnuniyet duyduğunu duyuran Sözcü, toplantı sonrası sahada devam eden gerilimlerin azalacağını umduğunu belirtti. Sözcü ayrıca toplantının Filistin ve İsrail arasında devam eden anlaşmazlıkların barışçıl çözümü için önemli bir adım olduğunu, şiddeti azaltacağını ve kutsal mekânlara yönelik saygıyı da arttıracığını sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 20 Mart 2023

European External Action Service, (20.03.2023) "Israel/Palestine: Statement by the High Representative on the outcome of the Sharm El Sheikh meeting". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/israelpalestine-statement-high-representative-outcome-sharm-el-sheikh-meeting_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

4. AVRUPA KOMİSYONU, SINIR KONTROLLERİNİ GÜÇLENDİRMEK İÇİN BULGARİSTAN İLE ORTAK PROJE BAŞLATTI

Avrupa Komisyonu Pazartesi günü yaptığı açıklamada, düzensiz göçün önlenmesi, sınır ve göç yönetiminin güçlendirilmesi konularında Bulgaristan ile bir pilot proje başlattığını duyurdu.

Pilot proje, hızlandırılmış iltica prosedürleri ve etkin geri dönüşler konusunda gerekli araç ve yöntemlerin Bulgaristan tarafından uygulanmasını öngörüyor. Komisyonun yanı sıra Avrupa Birliği İltica Ajansı (EUAA), Europol ve Frontex gibi AB'nin işleriyle ilgili kilit kurumların da güçlü operasyonel ve teknik desteği sağlanacak.

Ayrıca, Bulgaristan-Türkiye sınırında uygulanacak gelişmiş gözetim önlemleri ile dış sınırların güçlendirilmesi hayati bir öncelik olarak görülüyor. Bu yüzden Komisyon, Bulgaristan'ın Türkiye ile olan sınırındaki denetim ve yönetimin güçlendirilmesi amacıyla mali destek sağlayacak.

Bulgarian News Agency, 20 Mart 2023

Bulgarian News Agency, (20.03.2023) “European Commission Launches Joint Project with Bulgaria to Strengthen Border Controls”. Erişim Adresi: <https://www.bta.bg/en/news/bulgaria/427123-european-commission-launches-joint-project-with-bulgaria-to-strengthen-border-co>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

5. LİTVANYA, RUSYA’NIN “TERÖRİST DEVLET” OLARAK ULUSLARARASI ÇAPTA TANINMASINI İSTİYOR

Basında çıkan haberlere göre Litvanya Meclisi, Rusya Federasyonu’nu “terörist bir devlet” olarak tanımaları için Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelere çağrı niteliğinde bir kararı Salı günü kabul etti. Karar, 141 milletvekilinin yer aldığı mecliste oy birliğiyle alındı.

Söz konusu karar, “Rusya’nın Ukrayna’daki savaş suçları, insanlığa karşı suçlar veya soykırımdan sorumlu tutulması” ve “Rusya’nın terörü destekleyen ve işleyen bir devlet olarak tanınması” konularını içeriyor.

Litvanya Meclisi, Ukrayna’da “özel askerî operasyon” başlatan Rusya’yı zaten geçen yılın mayıs ayında “terörist ülke” olarak tanımlamıştı.

Anadolu Agency, 21 Mart 2023

Anadolu Agency, (21.03.2023) “Lithuania calls for international recognition of Russia as 'terrorist state'“. Erişim Adresi: <https://www.aa.com.tr/en/world/lithuania-calls-for-international-recognition-of-russia-as-terrorist-state/2852249>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

6. AB’DEN İDAM CEZALARINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

Avrupa Dış Eylem Servisi Sözcüsü Peter Stano, Suudi Arabistan’da gerçekleştirilen son infazlara ilişkin bir açıklamada bulundu. Mart ayının başından bu yana Suudi Arabistan’da 15 kişinin infaz edildiğini duyuran Sözcü, AB’nin bu karardan derin üzüntü duyduğunu belirtti. Avrupa Birliği’nin her zaman ve her koşulda ölüm cezasına şiddetle karşı olduğuna dikkat çeken Sözcü, suç işlemek için caydırıcı etkisi olmayan, insan onurunu ve bütünlüğünü zedeleyen bu idam cezalarının kabul edilemez olduğunu sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 22 Mart 2023

European External Action Service, (22.03.2023) “Saudi Arabia: Statement by the Spokesperson on the latest executions”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/saudi-arabia-statement-spokesperson-latest-executions_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

7. MACARİSTAN DIŞİŞLERİ BAKANI, BRÜKSEL’İ AB GENİŞLEME SÜRECİNİ HIZLANDIRMAYA ÇAĞIRDI

Macaristan Dışişleri Bakanı Peter Szijjarto, 22 Mart’taki Bosna-Hersek ziyareti sırasında, Avrupa Birliği’ne (AB) yönelik düzensiz göç tehdidinden bahsetti. Macar bakan, “Eğer Batı Balkanlar çoktan AB toprağı olsaydı, bugün karşı karşıya kaldığımız göç sorunları ve zorluklarıyla çok daha etkin bir şekilde başa çıkabilirdik ve AB daha güçlü olabilirdi.” dedi.

Macaristan’ın güney sınırlarında geçen yıl 260 bin göçmenin durdurulduğunu bildiren Szijjarto, göç meselesinin Macaristan İçişleri Bakanlığı ve Bosna-Hersek Savunma Bakanlığı arasında kurulan iş birliğinin merkezinde yer aldığını da belirtti. Bu bakımdan Szijjarto’ya göre Macaristan, Batı Balkanlar ile kurulacak daha iyi ve daha etkili iş birliğinin aynı zamanda daha etkili bir göç yönetimine de katkı sağlayacağını biliyor.

Hâl böyleyken Macaristan, AB’den genişleme sürecini hızlandırmasını istiyor. Çünkü komşusu Bosna’nın istikrarı, özellikle düzensiz göçün önlenmesi bağlamında Macaristan için büyük bir önem taşıyor.

Radio Free Europe/Radio Liberty, 22 Mart 2023

RFE/RL, (22.03.2023) “Hungarian Foreign Minister Urges Brussels To Speed Up EU Enlargement Process”. Erişim Adresi: <https://www.rferl.org/a/balkans-hungarian-minister-szijjarto-eu-enlargement/32329963.html>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

8. AB, KIBRIS SORUNU İÇİN BİR FIRSAT GÖRÜYOR

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) lideri Nikos Christodoulides, Brüksel’deki temasları sırasında Avrupa Birliği’nin Kıbrıs müzakerelerine daha doğrudan katılımı için yaptığı çağrıya ilişkin olumlu işaretler aldı. Christodoulides, bu konuda Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel ile görüş alışverişi yaptı. Ancak AB’nin müzakereler için bir elçi ataması biraz zaman alabilir.

Rum tarafı, Kıbrıs sorunun çözümü için AB ile üzerinde anlaşmaya varılan çerçeveye Birliğin bağlılığından duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Ancak bu aşamada sarf edilen çaba, Türkiye’deki gelişmelere bağlı olarak bu ülkedeki cumhurbaşkanlığı ve genel seçimlere kadar atılacak adımlara zemin hazırlanmasından ibaret.

Avrupa Parlamentosu (AP) Başkanı Roberta Metsola ise Kıbrıs sorununu AB’nin bir “iç meselesi” hâline getirebilmek için “Kıbrıs bölünmüş kaldığı sürece Avrupa asla tam olmayacak ve AP’ye yaptığımız ilk resmî ziyarette bir AB üye devletinin bölünmesinin sadece bir Kıbrıs sorunu değil, aynı zamanda bir Avrupa sorunu olduğunu vurgulamak istiyorum.” dedi.

Financial Mirror, 23 Mart 2023

Financial Mirror, (23.03.2023) “EU sees window of opportunity for Cyprus”. Erişim Adresi: <https://www.financialmirror.com/2023/03/23/eu-sees-window-of-opportunity-for-cyprus/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

9. AB'DEN MOLDOVA'YA DESTEK

AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilci Yardımcısı Enrique Mora, AB-Moldova Cumhuriyeti Yüksek Düzeyli Siyasi ve Güvenlik Diyaloğu ve ikili ilişkiler kapsamında bir açıklamada bulundu. Bu kapsamda 23 ve 24 Mart'ta Brüksel'de gerçekleşen görüşmelerin verimli geçtiğine dikkat çeken Mora, Rusya'nın Moldova'yı istikrarsızlaştırmaya yönelik ısrarlı girişimlerinin farkında olduklarını, bu nedenle AB'nin Moldova ile güçlü bir dayanışma içinde olmaya devam edeceğini belirtti. Moldova'nın Avrupa Birliği'ne aday ülkeler arasında yer aldığını ve üyelik için reformlara devam ettiğini ifade eden Mora, AB'nin Moldova hükümetinin kapasitesini güçlendirmeye ve ortak çıkarları ilgilendiren konuları ele almak için birlikte çalışmaya devam edeceğini sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 24 Mart 2023

European External Action Service, (24.03.2023) "Moldova: second High-Level Political and Security Dialogue with the European Union takes place". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/moldova-second-high-level-political-and-security-dialogue-european-union-takes-place_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

10. AVRUPA ADALET DİVANINDAN KINAMA

Avrupa Adalet Divanı, 2021 yılında Selanik şehrindeki hava kalitesine ilişkin yapılan şikayetlerle ilgili bir karara vardı. Yunanistan'da Selanik'in yanı sıra Atina'da da görülen yüksek düzeydeki hava kirliliği 2005'ten beri Avrupa Birliği'nin gündemindeydi. 2009 ve 2013'te Yunanistan'a iletilen uyarı mektuplarının ardından devam eden ısrarlı ihlaller sebebiyle gerçekleşen şikayetlerin ardından Avrupa Adalet Divanı bir karara vararak; çevresel performansı sebebiyle Yunanistan'ı kınadığını açıkladı.

Kathimerini, 24 Mart 2023

Kathimerini, (24.03.2023) "Greece condemned over Thessaloniki pollution". Erişim adresi: <https://www.ekathimerini.com/news/1207313/greece-condemned-over-thessaloniki-pollution/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

11. IRINI OPERASYONLARI KOMUTANI: LİBYA'DAKİ BARIŞ SÜRECİNE SOMUT BİR KATKI SAĞLAMAK İÇİN ÇABALARIMIZI SÜRDÜRECEĞİZ

Avrupa Birliği'nin (AB) "IRINI" olarak bilinen Hava ve Deniz Operasyonlarının Komutanı Amiral Stefano Torquito, Akdeniz'deki Avrupa operasyonunun genişletilmesini, şimdiye kadar elde edilen önemli sonuçların bir teyidi olarak yorumladı.

Amiral Torquito, AB'nin IRINI operasyonuna güvenini ve insan ve malzeme kaynakları açısından katkısını sürdüreceğini bildirdi. Bu bağlamda üye devletlerin IRINI operasyonu için 2025 yılına kadar garanti sunmaya karar vermesinin özellikle şu anki hassas jeopolitik durumda, teşvik edici olduğunu belirtti.

Avrupa'nın Libya ve Kuzey Afrika'daki güvenlik ve istikrarı korumaya yönelik çalışmalarının önemine değinen amiral, Avrupa Birliği Bakanlar Konseyinin bir kararıyla operasyonun ikincil hedeflerinin de teyit edildiğini duyurdu. Buna göre Orta Akdeniz sularında yasallığa saygı gösterilmesi bağlamında Libya'ya gönderilen silahlar ve yasa dışı petrol ticaretine ilişkin istihbarat toplanması ikincil hedefler arasında yer alıyor.

Libyan News Agency, 24 Mart 2023

Libyan News Agency, (24.03.2023) "IRINI Operations Commander: We will continue our efforts to make a tangible contribution to the peace process in Libya". Erişim Adresi: <https://lana.gov.ly/post.php?id=274481&lang=en>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

12. MACRON VE VON DER LEYEN'DAN ÇİN ZİYARETİ

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ve Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen 4 Nisan'da Çin'e resmî bir ziyarette bulunacak. Fransa tarafından yapılan açıklamada, Rusya'nın devam eden Ukrayna işgaline karşı Çin ile bir uzlaşmaya varmak için yapılacağı ilan edilen ziyarette Avrupa Birliği'ni temsilen Ursula von der Leyen'in katılımıyla Çin'e "birleşik bir ses" sunulacağı ifade edildi. Fransa Cumhurbaşkanı Macron, ziyaretinden önce Çin'i Rusya'yı Ukrayna işgalini sona erdirmeye ikna etmeye davet etti.

South China Morning Post, 25 Mart 2023

South China Morning Post, (25.03.2023) "EU chief to join Emmanuel Macron on visit to China". Erişim adresi: <https://www.scmp.com/news/china/diplomacy/article/3214805/eu-chief-ursula-von-der-leyen-join-emmanuel-macron-visit-china>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

13. AB VE ALMANYA ANLAŞMAYA VARDI

Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Frans Timmermans, Avrupa Birliği ve Almanya arasında içten yanmalı motora sahip arabaların geleceği hakkında bir anlaşmaya varıldığını duyurdu. Sosyal medya üzerinden bir açıklama yapan Timmermans, "Almanya ile gelecekte otomobillerde e-yakıt kullanımı konusunda bir anlaşmaya vardık" diyerek; Avrupa Komisyonunun arabalarda karbon emisyonuna ilişkin standartlarına ilişkin getirilen düzenlemelerin kısa sürede kabul edilmesi için çalışacağını da sözlerine ekledi.

Independent, 25 Mart 2023

Independent, (25.03.2023) "Germany, EU reach agreement in combustion engine row". Erişim adresi: <https://www.independent.co.uk/news/ap-germany-frans-timmermans-berlin-green-party-b2307895.html>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

14. AB VE ABD'DEN ORTAK TATBİKAT

Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri, “açık denizde seyrüsefer serbestisi” anlayışıyla gerçekleştirilen ilk ortak deniz tatbikatını gerçekleştirdi. İki gün süren ortak askeri tatbikatın amacı, deniz iş birliğine yönelik pratik çalışmaları ilerletmek ve özgür bir Hint-Pasifik’i desteklemek olarak ilan edildi. Tatbikatta Amerika Birleşik Devletleri’nin yanı sıra İspanya ve İtalya’ya ait gemiler de yer aldı. Ortak tatbikatta taraflar gemiye binme prosedürleri, navigasyon ve deniz kuvvetleri arasındaki operasyonel koordinasyonun geliştirilmesi için oluşturulan eğitim adımlarına ilişkin bilgi alışverişi gerçekleştirildiği kamuoyuyla paylaşıldı.

South China Morning Post, 25 Mart 2023

Bochen Han, (25.03.2023) “Eyeing China, US and EU conclude first-ever joint naval exercise touting ‘high seas freedom of navigation’”, South China Morning Post. Erişim adresi: <https://www.scmp.com/news/china/article/3214815/eyeing-china-us-and-eu-conclude-first-ever-joint-naval-exercise-touting-high-seas-freedom-navigation>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

15. AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN RUSYA'YA TEPKİ

Avrupa Birliği’nden Belarus’a nükleer silahlar yerleştireceğini ilan eden Rusya’ya tepki geldi. Konuya ilişkin bir açıklama yapan AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilci Josep Borrell, Belarus’un Rusya’nın nükleer silahlarına ev sahipliği yapmasını sorumsuzluk olarak değerlendirirken; bu durumun Avrupa güvenliğine yönelik bir tehdit olduğunu belirtti. Belarus’un seçme şansına sahip olduğunu vurgulayan Borrell; Avrupa Birliği’nin bu eyleme daha fazla yaptırımla cevap vermeye hazır olduğunu da sözlerine ekledi.

WION, 26 Mart 2023

Manas Joshi, (26.03.2023) “EU warns of new sanctions if Belarus hosts Russian nukes”, WION. Erişim adresi: <https://www.wionews.com/world/eu-warns-of-new-sanctions-if-belarus-hosts-russian-nukes-576013>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS